

A 103-as és a többiek...

Az egyetemista szobaközösségek életéből

Naponta 550 lány koptatja azt a lépcsőt, amely az Irinyi Diákotthon portálfülkéjéhez vezet. 550 lány és ki tudja még hány fiú, akik az esti randevuórákban egymás után nyitják meg a nehéz, vaskilincses ajtót.

Vannak azonban másfajta látogatók is. Ők — a patronáló tanári hálózat lelkes, fáradhatatlan nevelői — egyetemi előadásaik után esetenként egy-egy szobakollektívának a tananyag, a társadalom, az élet egy-egy megvitására váró problémájának adnak itt randevút.

A nagy egyenletrendszer

Róluk, az ő munkájukról a patronálás múltjáról és jelenéről kérdezősködöm, mikor egy kis beszélgetésre leülünk a barátságos igazgatói irodában.

— Van olyan is a patronáló kartársak között, aki már hatodik éve jár hozzánk — mondja dr. Keserű Bálintné, a kollégium igazgatónöje. — A kicsiny, ötszemesközt közösségekben — egy-egy szobaközösség 10—12 fő — családias, bizalmas hangulat alakulhat ki tanár és diák között. Ez annál magától értetődőbb, mivel a gyerekek maguk választják ki oktatóik közül azt, akitől segítséget kérnek és várnak. Az otthonosság hatására sokszor egészen új, másszóval: igazibb oldaláról mutatkozik meg a közösség is, az egyén is. „Csak most ismerjük meg igazán tanítványainkat!” — mondta valaki a patronáló tanárok közül a legutóbbi értekezleten.

— Tehát értekezletek is vannak?

— Igen — mondja az igazgatónő. — Az állami és pártvezetés is teljes erővel támogatja „patronálja” a patronálást. A dékán-vezette értekezleteken az egyes karok (bölcselet, jogi, TTK) patronáló tanárai megbeszélnek tapasztalataikat, terveket dolgoznak ki a jövőre.

Ami a továbbiakban hallottam az Irinyi-kollégistákról, azt akár egy jellem-lexikonban is megtalálhatnánk akárki az ifjúság címszó alatt. Hogy forrófejűek, hogy vitákoznak, hogy lázasan keresik az élet nagy egyenletrendszerének megoldását, hogy szomjasak a szépre és ki nem állhatják a frázis-

kat. Hogy szükségük van az eligazításra, s bizony néha késő éjszakáig válogathat az előadó az elérhető kérdőjel-paraszakból.

S most következett a foglalkozások, előadások és kirándulások felsorolása: tárlatok, színházi előadások és ankétok, hangversenyek. Dr. Kiss Lajos esztétikai, dr. Horváczi László etikai kérdésekről beszélgetett vitázott hallgatóival. Bárdos Pál a vásárhelyi művésztelepre vitte őket. Bálint Sándor professzor — akit a patronáló tanár hívott meg — városnézésre vezette az egyik szobacsoportot.

És a fiúk?

Irodalmi, film-, zenei, színházi viták, múzeumlátogatás. Dr. Nagy János adjunktus előadása a hivatástudatról. Sportvetélkedő. Dr. Weisz Imre adjunktus Budapestre vitte a vegyészeket. Muzsika Dániel a neves szegedi tudományos kutató, a kibernetikáról tartott érdekes előadást.

Néha a hegy is elmegy Mohamedhez — a fiúk ugyanis „testvérszobát” választanak az Irinyi lánydiákotthonból, s egy-egy klubszobai rendezvényükön a lányok is részt vesznek. A 103-as szobacsoport azonban nem ide hanem a szarvasi arborétumba hívja testvérszobáját —, a két kollektíva ugyanis dr. Kispéter József adjunktus és dr. Szalay László docens vezetésével kirándulást tervez. S kicsoda vállalkozókedv! Ugyanez a 103-as szoba NDK-beli túsára is készülő patronáló tanárával.

Mindezeket a szöke, szimpatikus Kovács Lászlótól, a Diákbizottság titkárától tudom meg a Bolyai Kollégiumban. A IV. éves biológiai-kémia szakos hallgató komolyan, szinte tanáros érettséggel beszél mindannyiuk ügyéről. S ha Bakos Mihály kollégiumigazgató szavait hallgatom, abban meg a fiatalos lelkesedés ragad meg, ahogyan ez a nagy tapasztalatokkal rendelkező pedagógus a fiairól beszél.

Az őszinteség fóruma

— Az elmúlt este két szobacsoport-értekezleten is részt vettem — mondja. —

Éjteltájt fejeződtek be, de nem baj. Fáradián és mégis valami belső örömmel fekszik le ilyenkor az ember. Az egészséges, őszinte, segítőkész légkör sokat profitált már és még többet ígér ezekben a közösségekben. Kialakításában természetesen sokat köszönhetünk a patronáló kartársaknak. A hallgatók mernek őszinték lenni, a szívükhöz közelállótanár előtt. Így lesz egy-egy szobacsoport-értekezlet az őszinteség fóruma, ahol fenntartás nélkül beszélnek hibáikról, szándékaikról, gondjaikról.

— Az a legszerencsésebb eset, ha a tanár elsőbbséggel kezdi a patronálást, és végzős hallgató korukig velük marad. Ez eddig csak két esetben alakult így, de a továbbiakban szeretnénk rendszerré tenni.

Simai Mihály

A kémények között

A kéményseprőnek — lát-szatra — most, a fűtési időnyben van a szezonja. Ha rossz a kémény, ha füstöl a lakásban a kályha, rájuk gondolnak legelőször. Vagy azért, mert régen jártak a házban seperni, égetni, vagy azért, mert éppen előző nap voltak ott...

Az esetleges hibákért azonban nem őket kell okolni. A padlásokon hagyott ruhákra nem szállna rá, a lakásokban pedig nem hullna szét a korom, ha a lakók ügyelne a meghatározott időpontra, amikor a kéményseprők szinte óraszerű pontossággal megjelennek dolgozni.

Ez minden hónapban egyszer van. Meghatározott napon. Tudják ezt a házmesterek. Megtanulhatják tőlük a lakók is.

103 ezer kémény, 55 kéményseprő

Szegeden és a járás 30 községében, valamint a kör-

nyező tanyavilágban összesen 103 ezer kémény vár az ingatlankezelő vállalat az ingatlankezelőjére. Egyre-egyre tehát bőven jut munka. Még a kazánok füstelvezetői is rájuk várnak.

— Ez a szakma, sajnos — mondja Szilágyi József részlegvezető — nem vonzza az utánpótlást. Útját állja ennek egy öreg rendelkezés is. Eszerint tanulónak csak 16 évesen felül fiatal szerződhetünk. Pedig ennél a mesterségnél van nehezebb és veszélyesebb is. Még sincs előtte ekkora megkötöttség. Az általános iskolából kilépő 14 éves fiú nem vár rá, hanem két évvel később, hogy szakmát tanulhasson. Hiszen máshová azonnal le szerződhet.

Ezen érdemes elgondolkozni. Hat év óta nem volt lehetőség egyetlen kéményseprő tanulót sem szerződtetni az IKV-nak. Az utánpótlást, úgy ahogy, segédmunkásokból verbuválják. Ok három év alatt egy-egy mester irányításával tanulják meg a nehéz, de má már megbeszült szakmát.

Szociális létesítmények

A reggel munkába menő, majd délután hazafelé tartó kéményseprőről senki sem mondaná meg a foglalkozását. Az öltözöket, tusolókat, a vállalat szociális létesítményeit azért hozták létre, hogy foglalkozásuk nyomait ne hordják magukon a kéményseprők. Kisteleken és Bakson is gondoskodtak már erről egy-egy felszerelt brigádszállal. A szociális létesítmények, a tisztálkodási eszközök kötelező használata, a rendszeres orvosi szűrővizsgálatok, ebben a szakmában is, első sorban a foglalkozási ártalmak megelőzésére szolgálnak.

Mint a postásokat, a kéményseprőket is jó ismerősként, kedves, szíves szóval fogadják a házaknál. Ez a megbecsülés jólesik mind egyiküknek, s ennyi elég is, nem kívánnak többet. Szemé-

lyükben azonban néhol a szerencsét vélik üdvözölni egy-egy kupica pálinkával, egy-két pohár borral. S ilyenkor nem a kísértést néhez visszautasítani, hanem a kedves fogadtatást. Ezzel pedig nagy veszélyeknek tesszik ki őket, a legjobb szándékkal is. Elég egy rossz lépés a tetőn, a kémények mellett, a padlásfeljárón, s rögtön megvan a baj.

Tűzrendészeti feladatok

S arról sem kell megfeledkezni, hogy a kéményseprők tűzrendészeti feladatokat is teljesítenek munkájuk közben. Ettől eltérően őket italkinálással sem lehet. Ahol szabálytalanságot észlelnek, ott a sürgős javításra meghagyják az írásos felszólítást. Ennek második példányát megküldik a tűzoltóságnak, hogy a javítás elvégzését ellenőrizhessék.

Egy dolog miatt azonban bosszankodnak a kéményseprők. Sehogy sem tudják megérteni, hogy az emelet-répitéseknél miért szűkítik meg a kémények nyílását. Ezt nem indokolják az építési tervek. Tehát el lehet kerülni annak érdekében, hogy a kéményeket tökéletesen lehessen seperni. A csókák ugyanis sok borsot törnek a kéményseprők orra alá. A rusnya jószágok a nagy belvárosi házak kéményeibe rakják a fészkeket, s olyan erősen ragasztják össze, hogy a kéményseprők a nehéz golyóval is alig tudják szétverni. A Kálvin téren, az úgynevezett református palota kéményeibe előszeretettel fészkelnek a csókák. S nem zavarja őket a kigolyózás sem.

A kéményseprők szezonja nemcsak most van, amikor minden házban naponta fűtenek. A most vastagon lerakódott korom égetését márciusban kezdik meg, s tart majd ez a munka egész nyáron át. Házról házra, utcáról utcára, tanyáról tanyára.

E. F.

Nyertes munkavédelmi filmek

Ezerkilencszázhatvanegy legjobb munkavédelmi filmjének díját a Nehézipari Minisztérium „Küzdelem a

sötétség ellen” című, bányavilágításról szóló filmje kapta. Első díjat kapott a munkavédelmi oktató és dokumentumfilmek kategóriájában a Kohó- és Gépipari Minisztériumnak az Erzsébet-híd magasszerelési munkálatairól készült „A munka akrobatái” című, a munkavédelmi agitációs és játékfilmek csoportjában a Vasutas Dolgozók Szakszervezetének „A 94-es tartálykocsi” című, a munkaegészségügyi filmek közül pedig az Egészségügyi Minisztérium felvilágosítási központjának „Kezek” című, a por és szennyeződés ártalmairól szóló filmje. A legjobb rendezői munkáért külön jutalmat kapott dr. Babura László. A díjakat Donáth Béla, a SZOT munkavédelmi osztályának vezetője osztotta ki.

Tizenkét szegedi szám kerül a képernyőre

Megtartották a városi Ki mit tud? döntőt

Drukkhangulattal telt meg hétfőn este a Szegedi Nemzeti Színház kamaraszínházának levegője. Mintegy száz fiatal izgul, ki kerül tovább a városi Ki mit tud? döntőről, a televízió kamerája elé. Közel négy óra keresztül vetélkedtek a fiatalok. Nehéz dolga volt a zsűrinek, melynek elnöke Vaszzy Viktor, a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója volt, s tagjai közt Oláh Andrásné, a KISZ Központi Bizottságának munkatársa, valamint Farbai Ede, a televízió dramaturgia is helyet foglalt.

A huszonegy bementő szám közül tizenkettőt választott ki a zsűri, hogy a

televízió nyilvánossága előtt képviselje Szegedet, a szegedi fiatalokat. A legjobb eredményt műfajukban a szavalók érték el. Jobba Gabriella, Bajnóczki István, Dubezz György maradt közülük az emelvényen. Két dzsessz zenekar is jó eredménnyel szerepelt, a Sárgaingesek és a Kristály-együttes. Ők is a kiválasztottak közé kerültek. Gombai Ildikó és Újházi Gyöngyi zongora négykezes játszott, s szintén a zsűri elismerését és a továbbjutást vívták ki maguknak. Elő Magdolna kamarakórusa Kodály és Bartók szerzeményeivel aratott sikert. Porzsenyi Tibor búvész jólsikerült mutatványával „varázsolta” magát a tv elődöntőbe. Mary Zsuzsa kedvesen, hangulatosan előadott tándalával került az első tizenkettő közé. A komolyzenében Dácsin Mária képviseli majd Szegedet a televízióban, aki operáriát énekel. Csonka Imre pedig akrobatamutatványokkal gazdagítja majd az elődöntő programját.

Akiknek nem sikerült továbbjutniuk a vetélkedőn, azokat könyvvel, vagy hanglемеzzel jutalmazták.

Négy új szocialista brigád

MÉRLEGZÁRO KÖZGYŰLÉS A SZEGEDI CIPŐ-ÉSPAPUCSKÉSZÍTŐ KTSZ-BEN

Az elmúlt év munkájának számvetését, mérlegzáró közgyűlést tartotta kedden délután a Szegedi Cipő- és Papucskészítő Kisipari Szövetkezet. A Cserzy Mihály utcai üzemházban rendezett gyűlésen részt vett és felszólalt Sáfár István, az Országos Ruházati Kisipari Szövetkezetek Központjának elnökhelyettese is.

A vezetőség beszámolóját Barna Ferenc, a szövetkezet elnöke ismertette. A többi között elmondta, hogy 1964 január 1 óta üzemük feladata nagyjából az áru-termelés. Szövetkezetük termelési tervét az elmúlt évben 105,6 százaléka teljesítette és közel 30 millió forint értékű cipőt és papucsot adott a népgazdaságnak. A belkereskedelemnek egy esztendő alatt 51 ezer pár cipőt és 142 ezer pár papucsot szállított a szövetkezet. Exportra közel 40 ezer pár cipőt gyártott. A lakosság megrendelésére mérték szerint 3 ezer pár lábbelit és 765 pár orthopéd cipőt készített. A kisebb javítások mellett 30 ezer pár cipő talpalását és 600 pár cipő fejelését végezték el, egy év alatt.

Igen számottevő az export-terv teljesítése. 27,5 százalékkal adtak több cipőt külföldi megrendelésre. A szövetkezet tavaly gyártott első ízben cipőt nyugati exportra.

Az üzemrészek közül szép jövedelemmel termelt a konfekció- és a papucskészítő-részleg. Csak a méretes cipőket gyártó és a javítóüzem nem teljesítette 1964. évi tervét.

Az egy főre eső termelési értéktervet is túlteljesítették a szövetkezet tagjai. A tervezett 82 ezer 400 forint helyett 86 ezer 900 forintot érték el. Az üzemi nyereség pedig 6,3 százalékkal volt magasabb, mint a tervezett. Ezt részben a termelékeny-

Könnyű lefolyású a „megszelidült” járványos influenza Szegeden

Felkértük dr. Dudás Béla főorvost, a városi tanács egészségügyi osztályának vezetőjét, tájékoztassa lapunk olvasóit az influenzás megbetegedések lefolyásáról, s megelőzés módjáról.

— Kelet-Európa után hazánkba is megérkezett a vírusos influenza, az úttörő és járványos betegség országosan és itt Szegeden is igen legerősítően, „megszelidülve” támad. Városunkban — a körzeti orvosok jelentése szerint — a vírusos influenza nem tömeges méretű és

2—3 nap alatt náthaszerűen lezajlik. Eddig mindössze néhány tüdőgyulladás fordult elő.

— Az influenzát vírus okozza és ezért az antibiotikumok teljesen használhatatlanok ellene. Nem helyes, ha a betegek ilyen gyógyszert kellenek kezelőorvosuktól. Hogy hogyan védekezzünk ellene? — Öltözzünk rétegesen, az időjárásnak megfelelően, éljünk mértéktelen és fogyasszunk minél több főzeléket, vitamindús citromot, gyümölcsöt.

EMBEREK a falvakban

Pár hónapja került a deszkai általános iskola élére Takács Péterné. Eddig, közel egy évtizedig Tiszaszigeten volt. Napi munkáján felül vezette a község KISZ tanfolyamait, az iskola úttörő csapatának irodalmi színpadát, amely két éve első díjat nyert egy megyei versenyen. Három évig oktatott a párt-szeminariumon, s tanított a dolgozók esti iskolájában.

Kedves, derűs egyénisége a gyerekek, s felnőttek között egyaránt rokonszenvet ébreszt. Tudják, hogy megérti, szereti az embereket, szívesen fordulnak hát hozzá segítségért. Tavaly nyáron elvégezte a KRESZ oktatói tanfolyamot. Ha sikerül átköltöznie családjával Deszra, vezetésével megindulhatnak itt is a közlekedésrendészeti tanfolyamok.

Addig bizony nem lesz könnyű a sorsa. Reggelente buszon — átszállással — utazik tíz kilométert Desz és Tiszasziget között. Mire hazaér, este van, nem pihenés, munka vár rá: tanítás a dolgozók iskolájában, majd a család, a háztartás. Új munkakörében is számos nehézséggel találkozhat: szeretne az iskola jó igazgatója, tanártársainak jó kollégája lenni. Mint Tiszaszigeten, Deszken is te-

vékeny részt akar vállalni a falu kulturális életének irányításában, az úttörő és KISZ-szervezet munkájának segítésében. S ha néha adódna is nehézségek, fiatalos munkakedve, hivatástudata segít az akadályok leküzdésében.